

Uchwała nr 120/2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 25 października 2024 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały nr VII/42/2024 Rady Miejskiej w Szydłowie z dnia 24 września 2024 r. w sprawie zmiany uchwały Nr VI/37/2019 Rady Miejskiej w Szydłowie z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie poboru podatku rolnego, leśnego, od nieruchomości w drodze inkasa oraz określenia inkasentów i wynagrodzenia za inkaso (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2019 r. poz. 1097, poz. 2134, z 2020 r. poz. 2592)

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes Izby

Członkowie: Wojciech Czerw, Iwona Kudła, Ewa Midura, Zbigniew Rękas (sprawozdawca), Monika Różycka, Agnieszka Zarębska

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

stwierdza nieważność uchwały nr VII/42/2024 Rady Miejskiej w Szydłowie z dnia 24 września 2024 r. w sprawie zmiany uchwały Nr VI/37/2019 Rady Miejskiej w Szydłowie z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie poboru podatku rolnego, leśnego, od nieruchomości w drodze inkasa oraz określenia inkasentów i wynagrodzenia za inkaso (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2019 r. poz.1097, poz.2134 z 2020 r. poz.2592) z powodu naruszenia art. 25a ustawy o samorządzie gminnym.

U z a s a d n i e

Uchwała nr VII/42/2024 Rady Miejskiej w Szydłowie z dnia 24 września 2024 r. w sprawie zmiany uchwały Nr VI/37/2019 Rady Miejskiej w Szydłowie z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie poboru podatku rolnego, leśnego, od nieruchomości w drodze inkasa oraz określenia inkasentów i wynagrodzenia za inkaso (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2019 r. poz.1097, poz.2134 z 2020 r. poz.2592) wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 10 października 2024 r. od Wojewody Świętokrzyskiego i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przeprowadziło badanie nadzorcze tego aktu w dniu 25 października 2024 roku.

O terminie tym powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego z pouczeniem, że w posiedzeniu mogą uczestniczyć przedstawiciele podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art.18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

W posiedzeniu Kolegium nie uczestniczyli przedstawiciele Gminy Szydłów.

W toku postępowania nadzorczego Kolegium stwierdziło, że przy podejmowaniu przedmiotowej uchwały wystąpiło istotne naruszenie prawa, które stanowiło podstawę do stwierdzenia jej nieważności.

Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny.

Rada Miejska w Szydłowie w przedmiotowej uchwale w § 1 ustaliła treść Załącznika do uchwały Nr VI/37/2019 Rady Miejskiej w Szydłowie z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie poboru podatku rolnego, leśnego, od nieruchomości w drodze inkasa oraz określenia inkasentów i wynagrodzenia za inkaso (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z 2019 r. poz.1097, poz.2134 z 2020 r. poz.2592) stanowiącego „Wykaz inkasentów w poszczególnych sołectwach oraz stawki wynagrodzenia procentowego od zainkasowanej kwoty podatków”.

Z porównania treści w/w załącznika oraz imiennego wykazu głosowań radnych na sesji Rady Miejskiej w Szydłowie w dniu 24 września 2024 roku wynika, że w głosowaniu nad uchwałą brali udział radne Krześ Wiesława oraz Stolarska Ewa, które jednocześnie wyznaczone zostały na inkasentów ww. podatków odpowiednio w sołectwach Korytnica oraz Brzeziny.

W ocenie Kolegium Izby stanowi to naruszenie art. 25a ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym radny nie może brać udziału w głosowaniu w radzie ani w komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego. Ustawodawca w tym przepisie zawarł instytucję wyłączenia radnego od udziału w głosowaniu. Radny nie może brać udziału w głosowaniu w sprawach, które dotyczą jego osoby, z uwagi na to, że z mocy art. 25a ustawy o samorządzie gminnym podlega wyłączeniu, a niewątpliwie w tej sprawie zaistniała taka sytuacja.

W wyroku z dnia 9 kwietnia 2013 r., sygn. akt I OSK 125/13, NSA podkreślał, że przepis art. 25a usg, został wprowadzony w celu antykorupcyjnym, zapobiegającym sytuacjom, kiedy mandat radnego może być wykorzystywany dla prywatnych celów, niekoniecznie majątkowych. Pod pojęciem interesu prawnego rozumie się osobisty, konkretny i aktualny prawnie chroniony interes, który może być realizowany na podstawie określonego przepisu, bezpośrednio wiążący się z indywidualnie i prawnie chronioną sytuacją strony. Istnieje on więc wówczas, gdy istnieje związek o charakterze materialnoprawnym między obowiązującą normą prawa administracyjnego, a sytuacją prawną konkretnego podmiotu prawa, polegającą na tym, że akt stosowania tej normy może mieć wpływ na sytuację tego podmiotu na gruncie administracyjnoprawnym (wyrok WSA w Lublinie z dnia 15 marca 2012 r., sygn. akt II SA/Lu 74/12 i cytowane tam orzecznictwo). Zasadą zatem

pozostaje, że udział radnego w tego typu uchwałach, tj. dotyczących jego interesu prawnego jest wyłączony i narusza prawo. W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego „zawsze udział w głosowaniu radnego podlegającego wyłączeniu z mocy przepisu art. 25a usg, będzie stanowił istotne naruszenie prawa” (wyrok z dnia 18 sierpnia 2021 r. sygn. akt III FSK 3940/21).

W omawianym kontekście dotyczy to sytuacji, w której podejmowana uchwała ustanawia radnego inkasentem, któremu przysługuje prawo do pobierania wynagrodzenia za inkaso, gdyż uchwała taka dotyczy uprawnień i obowiązków radnego o charakterze majątkowym związanych z uzyskiwaniem wynagrodzenia za pełnienie obowiązków inkasenta. Zatem by uniknąć naruszenia art. 25a ustawy o samorządzie gminnym radni, którzy jednocześnie na mocy podejmowanej uchwały zostali wyznaczeni na inkasentów, powinni wyłączyć się z głosowania nad badaną uchwałą.

W niniejszej sprawie takie wyłączenie nie nastąpiło dlatego kolegium orzekło jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przysługuje skarga za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
Damian Grzelka